

Personaltillgång på mammografienheter

juni-augusti 2016

Inledning

Syfte

- Kartlägga tillgången på och behovet av kvalificerad personal på mammografienheter i Sverige
- Mäta vilka konsekvenser en eventuell personalbrist får
- Undersöka hur en eventuell personalbrist skulle kunna lösas

Urval och datainsamling

- Undersökningen har skett i samarbete med SFBR (Svensk Förening för Bröstradiologi)
- Frågorna har tagits fram gemensamt av de tre parterna – Cancerfonden, SFBR samt undersökningsföretaget Axánd
- Datainsamlingen har skett via en webbenkät som distribuerats via e-post till samtliga medlemmar i SFBR. Ansvarig chef på de enheter där svar inte inkommit genom enkäten till medlemmarna i SFBR har identifierats. Därefter har även e-post med inbjudan till att delta i enkäten gått ut till dessa chefer
- Svar har inkommit från alla identifierade mammografienheter, med visst partiellt bortfall
- Notera att avrundning kan leda till att procenttalen i ett diagram inte alltid summerar till 100 %

Resultat

Mammografienheter som deltagit i undersökningen

Landsting/Region	Enhet
Landstinget Blekinge	Unilabs mammografienhet
Landstinget Dalarna	Mammografiverksamheten László Tabár kliniken
Landstinget i Uppsala län	Curato Röntgen Uppsala mammografi
Landstinget i Värmland	Mammografin CSK
Landstinget i Kalmar Län	Mammografienheten Västervik
Landstinget i Kalmar Län	Mammografin Kalmar
Landstinget Sörmland	Mammoenheten Mälarsjukhuset
Landstinget Västernorrland	Mammograficentrum
Landstinget Västmanland	Bröstenheten Mammografi
Norrbottens läns landsting	Sunderby sjukhus
Region Gotland	Mammografisektionen, Visby lasarett
Region Gävleborg	Gävle
Region Halland	Röntgen Halland
Region Jämtland Härjedalen	Mammografiavdelningen Östersunds Sjukhus
Region Jönköpings län	Mammografi Region Jönköpings län
Region Kronoberg	Mammografienheten Kronoberg
Region Skåne	Unilabs Lund
Region Skåne	Unilabs Mammografi Helsingborg

Landsting/Region	Enhet
Region Skåne	Bröstcentrum, Unilabs Kristianstad
Region Skåne*	Mammografi enheten i Ystad
Region Skåne*	Malmö
Region Skåne*	Trelleborg
Region Örebro län	Mammografienheten
Region Östergötland	Bröstenheten mammografi
Stockholm läns landsting	Mammografiavd, Karolinska
Stockholm läns landsting	BröstCentrum City
Stockholm läns landsting	Aleris Röntgen, Sophiahemmet, Karolinska
Stockholm läns landsting	Bröstcentrum Södersjukhuset mammografin
Stockholm läns landsting	Capio S:t Göran
Västerbottens läns landsting	Mammografienheten
Västra Götalandsregionen	Unilabs Mammografi Skaraborg
Västra Götalandsregionen	Sahlgrenska
Västra Götalandsregionen	Unilabs mammografi i Göteborg
Västra Götalandsregionen	Mammografiavdelningen, NU-sjukvården
Västra Götalandsregionen	Södra Älvsborgs mammografi

*Malmö, Trelleborg och Ystad har lämnat gemensamma svar i enkäten med undantag för de första frågorna rörande screening.

Antal kvinnor kallade till mammografi och andel kvinnor som deltog 2015

1 045 195
kvinnor kallades

845 525
kvinnor deltog
(81 %)

Högst deltagande:

Region Jönköpings län: **88 %**

Landstinget Blekinge: **87 %**

Norrbottnens läns landsting: **86 %**

Lägst deltagande:

Stockholms läns landsting: **72 %**

Landstinget Sörmland: **78 %**

Region Östergötland: **79 %**

Antal kvinnor som borde ha kallats

1 045 195
kvinnor kallades

Minst 31 403 kvinnor
kallades inte i tid

Andel kallade (av dem som borde ha kallats):

Region Örebro län: **84 %**

Region Halland: **91 %**

Region Östergötland: **91 %**

Landstinget Värmland: **94 %**

Region Jönköpings län: **94 %**

Västra Götalandsregionen: **97 %**

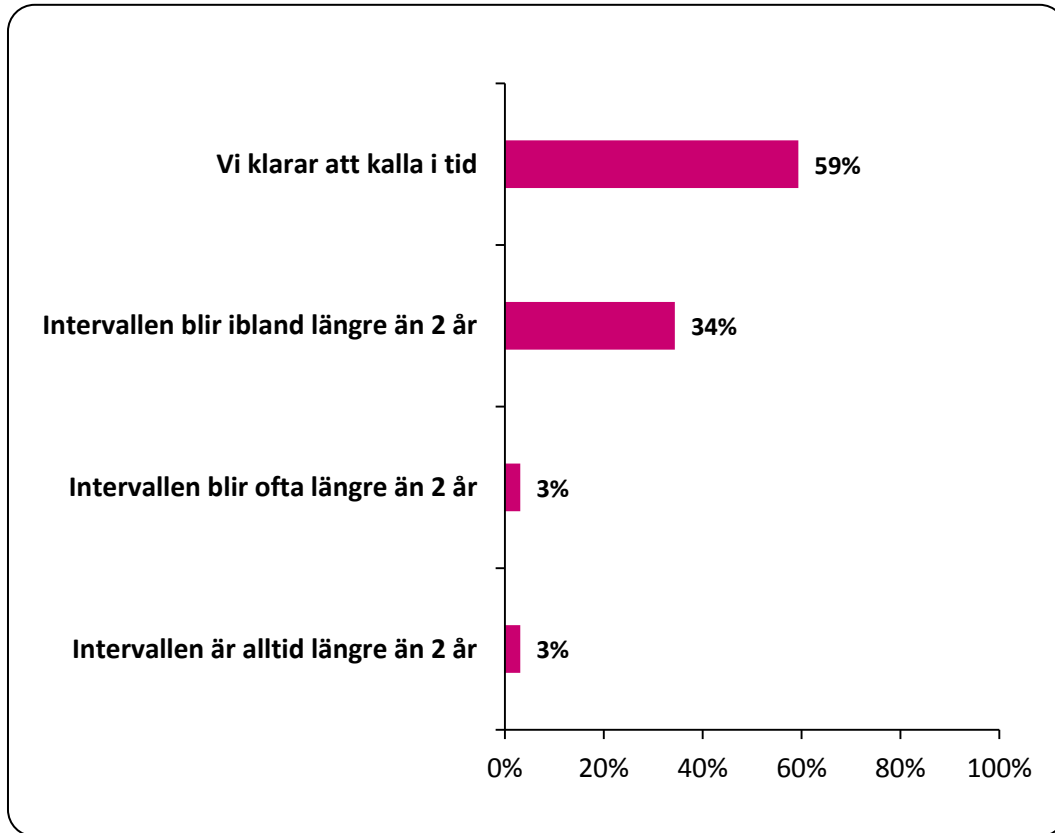
Stockholms läns landsting: **97 %**

Region Skåne: **98 %**

Landsting/Region	Antal kallade	Antal deltagande	Andel deltagande	Antal som skulle kallats	Andel som skulle kallats	Antal personer ej kallade i tid
Landstinget Blekinge	20 947	18 259	87%	20 947	100%	0
Region Gävleborg	34 942	28 504	82%	34 942	100%	0
Region Halland	28 800	24 487	85%	31 800	91%	3 000
Region Kronoberg	18 000	14 400	80%	18 000	100%	0
Landstinget Dalarna	38 659	31 966	83%	38 659	100%	0
Landstinget i Värmland	35 215	30 088	85%	37 650	94%	2 435
Landstinget i Kalmar Län	28 961	24 019	83%	28 961	100%	0
Landstinget Västmanland	26 835	22 586	84%	-	- -	
Norrbottnens läns landsting	22 596	19 354	86%	22 596	100%	0
Region Gotland	7 732	6 163	80%	7 732	100%	0
Region Jämtland Härjedalen	14 000	11 900	85%	14 000	100%	0
Region Jönköpings län	36 000	31 600	88%	38 200	94%	2 200
Region Skåne	149 385	122 743	82%	152 180	98%	2 795
Region Örebro län	29 000	23 244	80%	34 459	84%	5 459
Region Östergötland	41 940	33 198	79%	46 000	91%	4 060
Stockholm läns landsting	189 307	136 911	72%	194 927	97%	5 620
Landstinget Sörmland	32 000	25 000	78%	32 000	100%	0
Landstinget i Uppsala län	42 809	35 345	83%	42 800	100%	0
Västerbottens läns landsting	23 966	20 367	85%	23 966	100%	0
Landstinget Västernorrland	27 114	22 534	83%	27 000	100%	0
Västra Götalandsregionen	196 987	162 857	83%	202 824	97%	5 837
Summa	1 045 195	845 525	81%	1 049 643	97%	31 406

Andel som klarar att kalla i tid

Antal svar: 32

Antal bröstradiologer totalt sett

Åldersgrupp	Antal bröstradiologer*
<45 år	17
45-59 år	46
60-67 år	27
>67 år	7
Summa	97

**17 % är yngre
än 45 år**

**35 % är 60 år
eller äldre**

*Mätt i antal heltidstjänster

Antal bröstradiologer i förhållande till behovet

Antal
bröstradiologer:
97

Behov för att klara
uppdraget:
107

Långsiktigt hållbar
bemanning:
128

- 31 bröstradiologer saknas, antalet bröstradiologer skulle behöva öka med 32 %
- 35 % av de bröstradiologer som är i tjänst för tillfället är 60 år eller äldre

Landsting/Regioner med minst antal bröstradiologer under 67 år (i antal heltidstjänster):

Region Gotland: **0,2**

Region Örebro län: **0,75**

Region Halland: **1**

Region Jönköpings län: **1**

Landstinget i Uppsala län: **1,6**

Landsting/Region	<45 år	45-59 år	60-67 år	>67 år	Antal bröstradiologer per landsting
Landstinget Blekinge		2	2		4,00
Landstinget Dalarna		1,25	0,75		2,00
Landstinget i Kalmar län	1,5	2	1		4,50
Landstinget i Uppsala län	0,8	0,8			1,60
Landstinget i Värmland		2	1		3,00
Landstinget Sörmland		3			3,00
Landstinget Västernorrland	1	2	1		4,00
Landstinget Västmanland		2,55			2,55
Norrbottnens läns landsting	1	2	1		4,00
Region Gotland			0,2	0,5	0,70
Region Gävleborg	1	1		1	3,00
Region Halland		1			1,00
Region Jämtland Härjedalen	0,5	0,6	0,6	0,5	2,20
Region Jönköpings län	1				1,00
Region Kronoberg		1	1	1	3,00
Region Skåne	3,9	3,8	3,5	2	13,20
Region Örebro län	0,75				0,75
Region Östergötland	2,25	3			5,25
Stockholms läns landsting	2	9,15	8	0,6	19,75
Västerbottens läns landsting		2	1		3,00
Västra Götalandsregionen	1	7	6	1	15,00
Summa	16,7	46,15	27,05	6,6	96,50

Antal mammografisjuksköterskor

Åldersgrupp	Antal mammografisjuksköterskor*
<45 år	89
45-59 år	162
60-67 år	78
>67 år	3
Region Halland	12**
Summa	343 (avrundningar korrigerade)

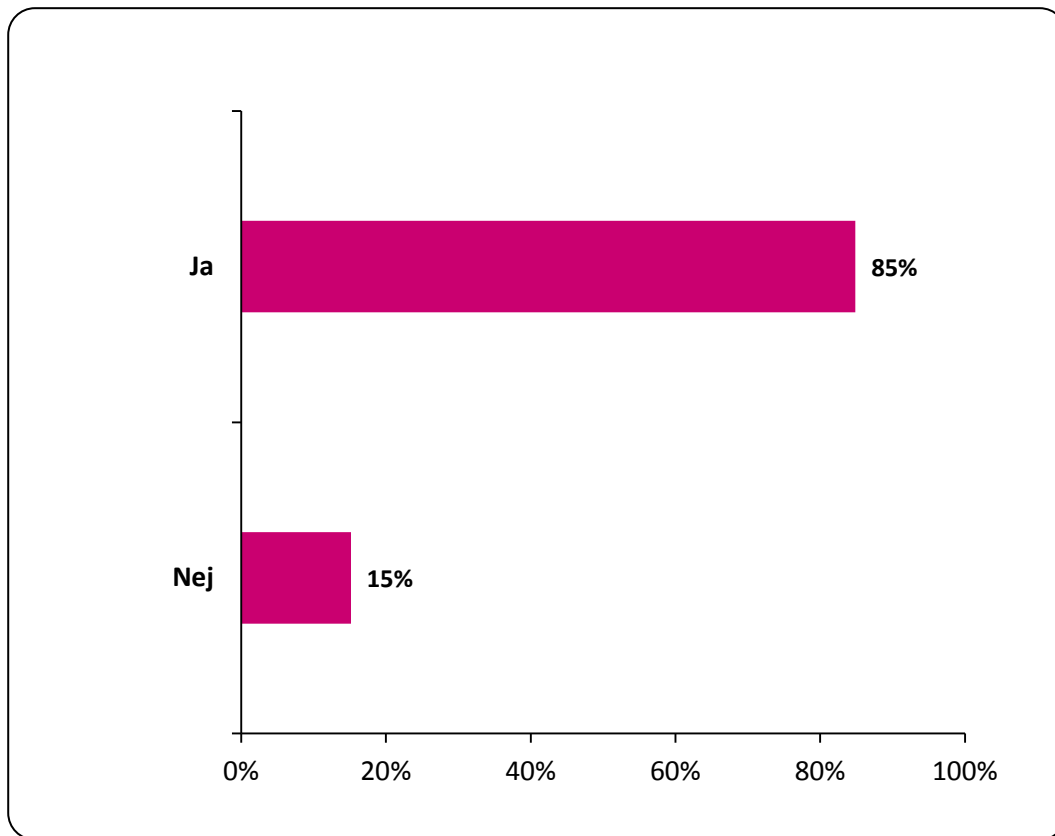
27 % är yngre än 45 år

24 % är 60 år eller äldre

*Mätt i antal heltidstjänster

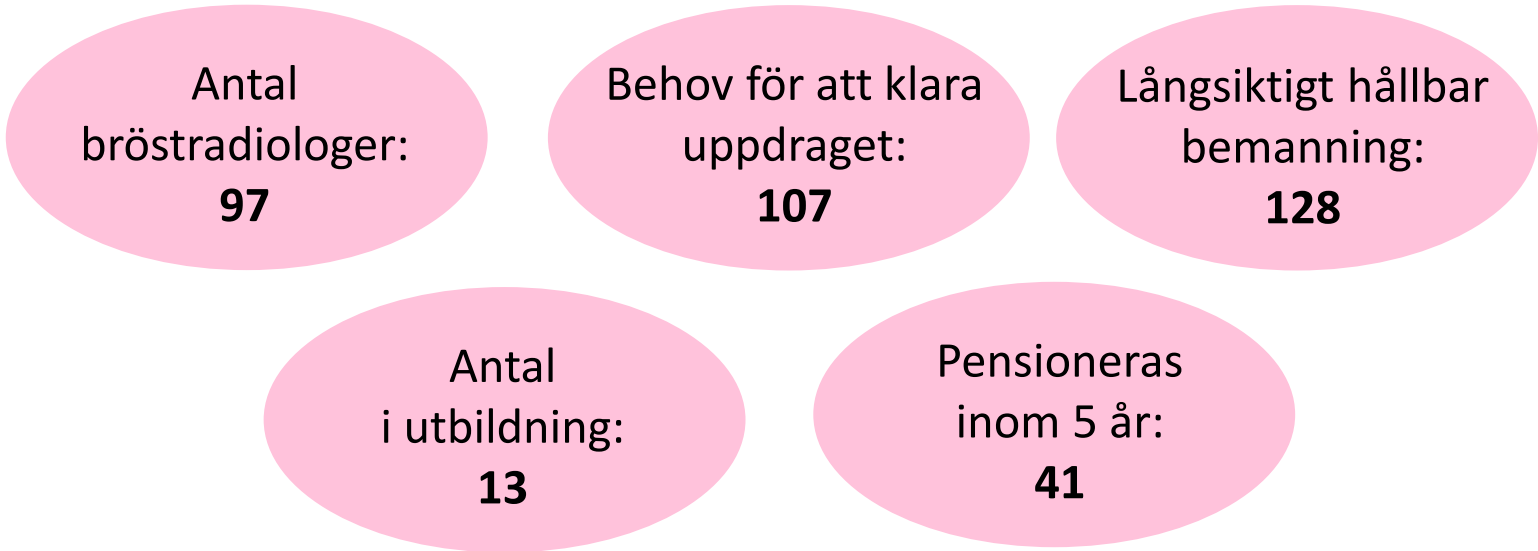
**Region Halland har ej angett åldersgrupper

Upplever personalbrist på enheten

Antal svar: 33

De närmaste fem åren

Brist idag: **31**
Pensionsavgångar: **41**
Tillkommer via utbildning: **13**

59 bröstradiologer saknas om 5 år

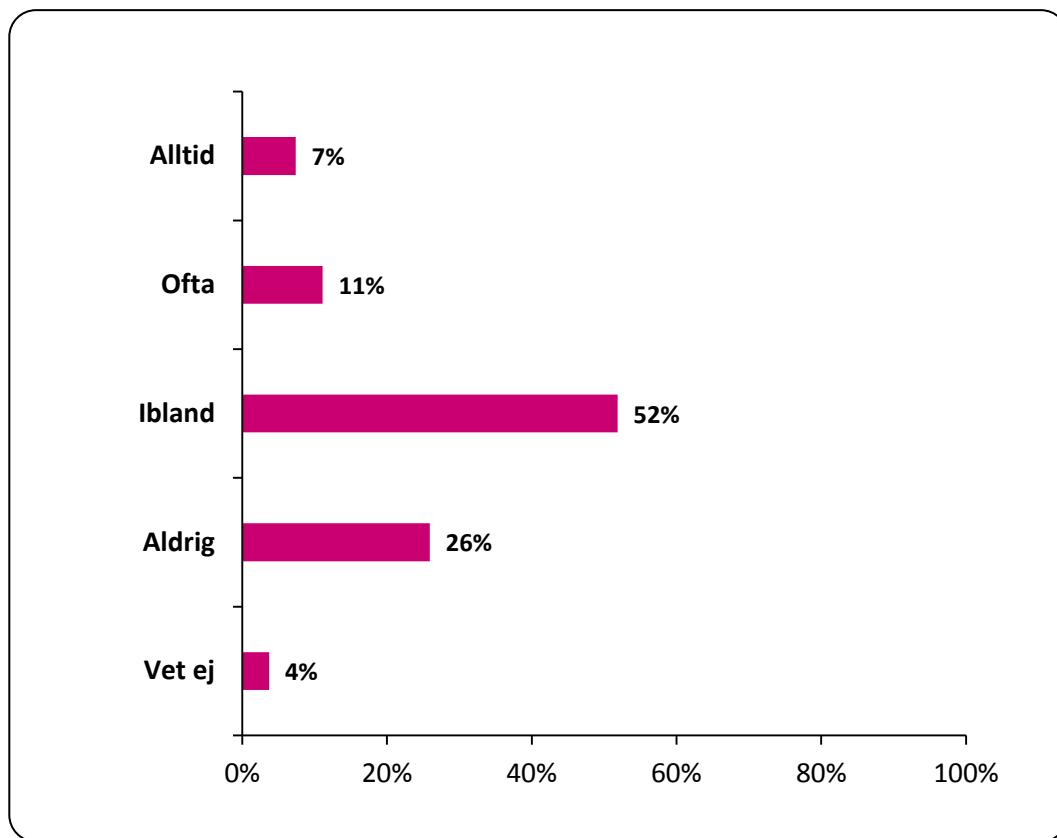
Landsting/Region	Minimi- antal	Egentligt behov	Antal i tjänst, -67 år	Skillnad minimiantal och antal i tjänst	Skillnad egentligt behov och antal i tjänst	Upplever personalbrist
Landstinget Blekinge	2	3	4	2	1	Ja
Landstinget Dalarna	3,5	4,5	2	-1,5	-2,5	Ja
Landstinget i Kalmar län	4,75	5,5	4,5	-0,25	-1	Ja
Landstinget i Uppsala län	3	4	1,6	-1,4	-2,4	Ja
Landstinget i Värmland	3	3	3	0	0	Nej
Landstinget Sörmland	3	4	3	0	-1	Ja
Landstinget Västernorrland	4	5	4	0	-1	Ja
Landstinget Västmanland	3,5	4	2,55	-0,95	-1,45	Ja
Norrbottnens läns landsting	3	4	4	1	0	Ja
Region Gotland	1	1	0,2	-0,8	-0,8	Ja
Region Gävleborg	3,5	3,5	2	-1,5	-1,5	Nej
Region Halland	3	4	1	-2	-3	Ja
Region Jämtland Härjedalen	2	2	1,7	-0,3	-0,3	Ja
Region Jönköpings län	3	4	1	-2	-3	Ja
Region Kronoberg	2	3	2	0	-1	Ja
Region Skåne*	11,2	12,7	11,2	0	-1,5	Nej*
Region Örebro län	3,5	4	0,75	-2,75	-3,25	Ja
Region Östergötland	5	6	5,25	0,25	-0,75	Ja
Stockholms läns landsting	25,5	29,5	19,15	-6,35	-10,35	Ja
Västerbottens läns landsting	3	4	3	0	-1	Ja
Västra Götalandsregionen	14,5	17,5	14,00	-0,5	-3,5	Ja
Summa	106,95	128,2	89,9	-17,05	-38,3	

*En enhet upplever personalbrist

Lösningar på personalbrist

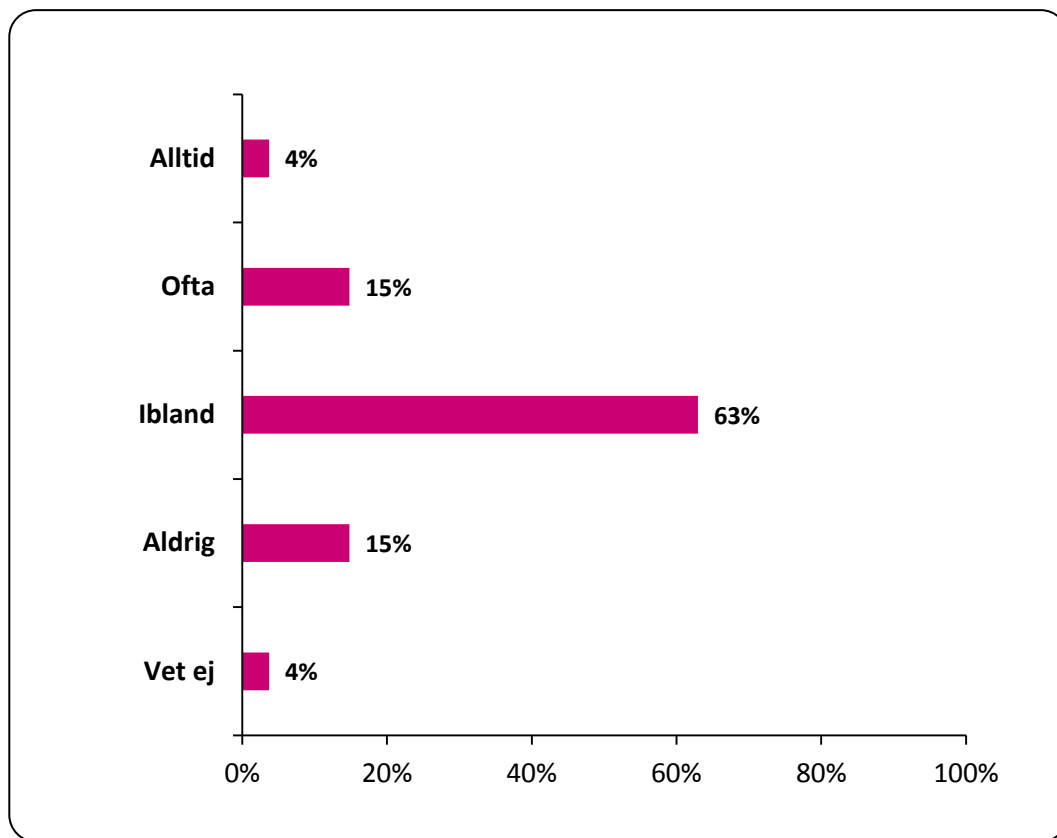
- **42 %** svarar att de **hyr in externa konsultläkare** från bemanningsbolag för att lösa personalbristen
  - 21 % av de enheter som upplever personalbrist uppger att de alltid använder denna strategi
- **88 %** svarar att **personalen arbetar övertid** för att lösa personalbristen
  - 4 % uppger att de alltid använder denna strategi

Konsekvenser av personalbrist – screeningintervallet förlängs

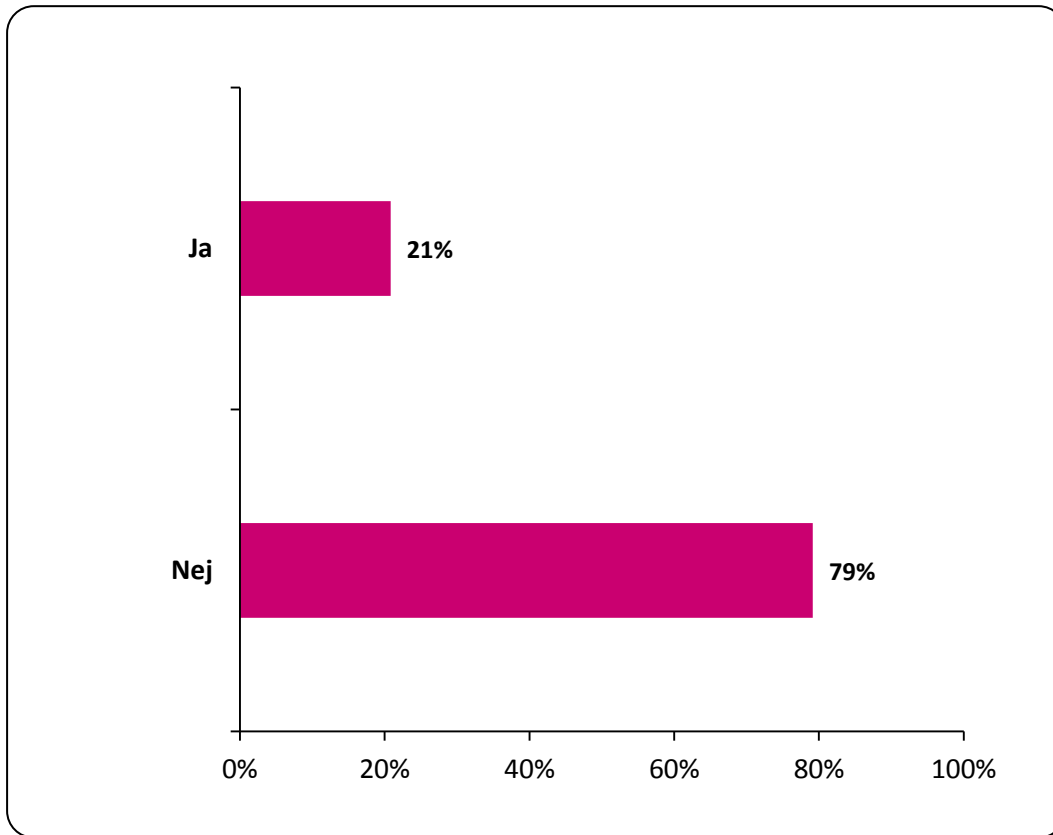
Antal svar: 27

Konsekvenser av personalbrist – venteriden förlängs

Antal svar: 27

Konsekvenser av personalbrist – färre fall av bröstcancer upptäcks i ett tidigt stadium

Antal svar: 24

Sammanfattning

Sammanfattning mammografi i Sverige år 2015

- 1 045 195 kvinnor kallades till mammografi, 81 % deltog
- Högst deltagande: 88 % Region Jönköpings län
- Lägst deltagande : 72 % Stockholms läns landsting
- Totalt sett svarar 59 % av de klarar att kalla i tid till mammografi
- Minst 31 406 kvinnor kallades inte i tid 2015

Sammanfattning

- 85 % av mammografienheterna upplever att de har personalbrist
  - 70 % av dessa svarar att screeningintervallet förlängs
  - 81 % uppger att väntetiden förlängs som en konsekvens av personalbristen
- Totalt sett svarar 88 % att personalen arbetar övertid för att lösa personalbristen
- 59 bröstradiologer saknas om fem år (om inget annat sker)
  - Idag finns 97 bröstradiologer mätt i antal heltidstjänster
  - Det saknas 31 bröstradiologer på heltid, vilket innebär att nuvarande antal bröstradiologer skulle öka behöva öka med 32 %
  - 35 % av de bröstradiologer som är i tjänst för tillfället är 60 år eller äldre